

## Sermaye Piyasası Lisanslama ile İlgili Genel Bilgiler

- ❖ Sınavlara Kimler Girebilir?
- ❖ Lisans Türleri
- ❖ Verilmesi gereken dersler, Geçme Notları ve Lisans Alma Koşulları
- ❖ Sınav Başvuruları Nasıl Yapılır?
- ❖ Kağıt Ortamı ve Elektronik (eLS) Sınav Türleri
- ❖ Sınav Merkezleri
- ❖ Sınavlarda Kullanımına İzin Verilen/Verilmeyen Hesap Makineleri
- ❖ Sınav Ücretleri
- ❖ Sınavlarda Çıkmış Sorular ve Soru Örnekleri
- ❖ Kaç kişi hangi türde lisans aldı?
- ❖ Sektörlere göre lisanslı çalışan sayısı

## Sınavlara Kimler Girebilir?

Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisansı ve Konut Değerleme Lisansı için en az 2 yıllık yükseköğretim düzeyinde, diğer tüm lisanslar için ise en az 4 yıllık yükseköğretim düzeyinde mezuniyet şartı gerekmektedir.

Lisans almak için gerekli olan mezuniyet şartı sınavdan sonra da sağlanabilir. Yani sınava girme aşamasında mezuniyet şartı aranmamaktadır. Herkes sınava girebilir. Ancak mezun olduktan sonra lisans alınabilir.

Lisanslama sınavlarına **yabancı uyruklu adaylar** da başvurabilirler. Sınavlar Türkçe olarak yapılmaktadır.

## Lisans Sınav Türleri

- Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisanslama Sınavı
- Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 2 Lisanslama Sınavı
- Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisanslama Sınavı
- Türev Araçlar Lisanslama Sınavı
- Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisanslama Sınavı
- Kredi Derecelendirme Lisanslama Sınavı
- Gayrimenkul Değerleme Lisanslama Sınavı
- Konut Değerleme Lisanslama Sınavı

[Hangi pozisyon için hangi lisans belgesi talep edildiğini incelemek için tıklayınız.](#)

## Verilmesi gereken dersler, Geçme Notları ve Lisans Alma Koşulları

| Sermaye Piyasası Faaliyetleri <b>Düzey 1</b> Lisansı          | Sermaye Piyasası Faaliyetleri <b>Düzey 2</b> Lisansı            | Sermaye Piyasası Faaliyetleri <b>Düzey 3</b> Lisansı            |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| 1. Dar kapsamlı sermaye piyasası mevzuatı ve meslek kuralları | 1. Geniş Kapsamlı Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Meslek Kuralları | 1. Geniş kapsamlı sermaye piyasası mevzuatı ve meslek kuralları |
| 2. Sermaye piyasası araçları 1                                | 2. Sermaye Piyasası Araçları 1                                  | 2. Sermaye piyasası araçları 1                                  |
| 3. Yatırım kuruluşları                                        | 3. Yatırım Kuruluşları                                          | 3. Yatırım kuruluşları                                          |
| 4. Takas, saklama ve operasyon işlemleri                      | 4. Takas, Saklama ve Operasyon İşlemleri                        | 4. Takas, saklama ve operasyon işlemleri                        |
|                                                               | 5. Finansal Piyasalar                                           | 5. Finansal piyasalar                                           |
|                                                               | 6. Sermaye Piyasası Araçları 2                                  | 6. Sermaye piyasası araçları 2                                  |
|                                                               | 7. Finansal Yönetim ve Mali Analiz                              | 7. Finansal yönetim ve mali analiz                              |
|                                                               | 8. Ticaret Hukuku                                               | 8. Ticaret hukuku                                               |
|                                                               | 9. Muhasebe ve Finansal Raporlama                               | 9. Muhasebe ve finansal raporlama                               |
|                                                               |                                                                 | 10. Genel ekonomi                                               |
|                                                               |                                                                 | 11. Temel finans matematiği ve değerlendirme yöntemleri         |
|                                                               |                                                                 | 12. Kurumlarda ve sermaye piyasasında vergilendirme             |

Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Sınavlarına katılmak isteyen adayların Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 veya Düzey 2 Lisansı'na sahip olmaları zorunluluğu bulunmamaktadır.

Düzey 3 lisansına sahip olanlar, ayrı bir lisans belgesi gerekmeksizin "Düzey 2" ve "Düzey 1" lisansları kapsamına giren alanlarda görev yapabilirler.

Düzey 2 lisansına sahip olanlar, ayrı bir lisans belgesi gerekmeksizin "Düzey 1" lisansı kapsamına giren alanlarda görev yapabilirler.

| <b>Türev Araçlar Lisansı</b>                                    | <b>Kredi Derecelendirme Lisansı</b>                             | <b>Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı</b>                  |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| 1. Geniş kapsamlı sermaye piyasası mevzuatı ve meslek kuralları | 1. Geniş kapsamlı sermaye piyasası mevzuatı ve meslek kuralları | 1. Geniş kapsamlı sermaye piyasası mevzuatı ve meslek kuralları |
| 2. Sermaye piyasası araçları 1                                  | 2. Temel finans matematiği ve değerlendirme yöntemleri          | 2. Temel finans matematiği ve değerlendirme yöntemleri          |
| 3. Sermaye piyasası araçları 2                                  | 3. Ticaret hukuku                                               | 3. Ticaret hukuku                                               |
| 4. Yatırım kuruluşları                                          | 4. Muhasebe ve finansal raporlama                               | 4. Muhasebe ve finansal raporlama                               |
| 5. Finansal piyasalar                                           | 5. Kredi derecelendirmesi                                       | 5. Kurumsal yönetim                                             |
| 6. Temel finans matematiği ve değerlendirme yöntemleri          |                                                                 |                                                                 |
| 7. Kurumlarda ve sermaye piyasasında vergilendirme              |                                                                 |                                                                 |
| 8. Türev araçlar, piyasalar ve risk yönetimi                    |                                                                 |                                                                 |

| <b>Gayrimenkul Değerleme Lisansı</b>                          | <b>Konut Değerleme Lisansı</b>                                |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| 1. Dar kapsamlı sermaye piyasası mevzuatı ve meslek kuralları | 1. Dar kapsamlı sermaye piyasası mevzuatı ve meslek kuralları |
| 2. Gayrimenkul değerlendirme esasları                         | 2. Gayrimenkul değerlendirme esasları                         |
| 3. İnşaat ve gayrimenkul muhasebesi                           |                                                               |
| 4. Gayrimenkul mevzuatı                                       |                                                               |

## Geçme Notları ve Lisans Alma Koşulları

Her dersten 25 adet çoktan seçmeli (5 şıklı) sorular sorulur.

Yanlış cevaplar doğru cevapları etkilemez.

### Sınavlarda başarılı sayılmak için:

(a) Sınav konularının her birinden alınan notun 100 üzerinden en az 50 olması,

(b) Alınan notların aritmetik ortalamasının en az 60 olması, gerekmektedir.

Bütün dersleri aynı sınav döneminde geçme zorunluluğu yoktur. Dersler farklı dönemlerde verilebilir.

Daha önce geçerli not alınan bir dersten not yükseltmek amacıyla tekrar sınava girilmesi halinde yüksek olan not geçerlidir. (Örneğin önceki sınavda 56 puan aldığınız bir dersten tekrar sınava girerek 48 notu almanız durumunda daha yüksek olan 56 notu geçerliliğini korur.)

## Sınav Başvuruları Nasıl Yapılır?

Sınav başvuruları <https://basvuru.spl.com.tr/> web sayfasından gerçekleştirilmektedir.

Öncelikle sayfaya üye olmak gerekmektedir.

Aynı sayfadan sınav giriş belgesi, sınav sonuçları ve lisans belgesi için başvurular gerçekleştirilmektedir.

## Kağıt Ortamı ve Elektronik (eLS) Sınav Türleri

**Kağıt ortamında yapılan sınavlar** yılda iki kez gerçekleştirilmektedir. (Genellikle ilk sınav Haziran ayı, ikinci sınav Aralık ayında olmaktadır).

Kağıt ortamında yapılan sınav tarihi genellikle sınavdan yaklaşık 2 ay önce SPL tarafından açıklanmaktadır.

Kağıt ortamında yapılan sınavlar hafta sonu Cumartesi ve Pazar günü 4 oturumda gerçekleştirilmektedir.

Sınavlara giriş açısından bir sınırlama yoktur. Başarı sağlanana kadar sınavlara girilebilir.

**Elektronik sınavlar** yıl boyunca gerçekleştirilmektedir.

Ocak ve Temmuz aylarında elektronik sınav yapılmamaktadır.

Pazar günü hariç diğer günlerde elektronik sınav yapılmaktadır.

Kâğıt ortamda yapılan lisanslama sınavları ile elektronik ortamda yapılan lisanslama sınavları **sonuçları bakımından eşdeğerdir**. Kâğıt ortamda sınava giren adaylar ile elektronik ortamda sınava giren adaylar sınavlardan başarılı olmaları durumunda sahip oldukları haklar aynıdır.

e-LS’de girilecek sınav sayısında herhangi bir sınırlama yoktur. Ancak aynı sınav konusundan (Ders) tekrar sınava girebilmek için aynı sınav konusunun sınav tarihleri arasında 60 gün olması gerekir. Sınav ücreti ödendiği halde ilgili sınava katılım sağlanmaması halinde ise; aynı sınav konusu için söz konusu 60 gün kuralı uygulanmaz. Bununla birlikte, e-LS’de sınava katılanlar, sınav tarihlerinden önceki veya sonraki en az 60 gün içinde yapılacak kâğıt ortamdaki sınavlara da girebilirler.

e-LS’ye başvurular sınav konusu bazında yapılmakta olup istenilen sınav türüne ait istenilen sayıda sınav konusunun seçilmesi mümkündür. İlk defa girilecek sınav türlerine ait sınav konularının tamamının seçilme zorunluluğu bulunmamaktadır.

## Sınav Merkezleri

**Kağıt ortamında** düzenlenen lisanslama sınavları aşağıda bilgisi verilen **12 ilde** düzenlenmektedir.

- |               |             |              |                                 |
|---------------|-------------|--------------|---------------------------------|
| 1) Ankara     | 2) Adana    | 3) Antalya   | 4) Bursa                        |
| 5) Diyarbakır | 6) Erzurum  | 7) Gaziantep | 8) İstanbul (Avrupa ve Anadolu) |
| 9) İzmir      | 10) Kayseri | 11) Konya    | 12) Samsun                      |

Elektronik lisanslama sınavları **İstanbul ilinde** aşağıda bilgileri verilen **iki merkezde** yapılmaktadır.

**1. SPL Osmanbey Sınav Merkezi** (Adres: 19 Mayıs Mahallesi Hrant Dink Sokağı No:70 34363 Osmanbey, Şişli, İstanbul)

**2. SPL Maslak Sınav Merkezi** (Adres: (Bilge Adam Kurumsal) - Noramin İş Merkezi Kat:5 Büyükdere Caddesi No:237 34398 Maslak, Sarıyer, İstanbul)

## Sınavlarda Kullanımına İzin Verilen/Verilmeyen Hesap Makineleri

Sınavda üzerinde çeşitli matematiksel, istatistiksel veya finansal fonksiyonlar veya hesaplama tuşları bulunan hesap makinelerinin kullanılmasına izin verilmektedir. **Ancak, üzerinde alfabetik tuş takımı (a,b,c,...v,y,z) olan hesap makinelerinin kullanılmasına izin verilmemektedir.**

Kağıt ortamında yapılan sınavlarda adaylar izin verilen hesap makinesini kendileri getireceklerdir. Sınav sırasında adayların birbiri ile hesap makinesi alış verişine izin verilmez.

**Elektronik Sınavlar için** SPL, hesaplama gerektiren sınav konuları için adaylara aşağıda belirtilen üç farklı marka ve modelde finansal hesap makinesini sağlayacaktır. Adaylar kullanmak istedikleri hesap makinelerini sınav salonu girişinde alabileceklerdir. Adayların sınav salonuna kendi hesap makinelerini getirmeleri kesinlikle yasaktır.

| <u>Marka</u>      | <u>Model</u>                    |
|-------------------|---------------------------------|
| CASIO             | FC-200V                         |
| TEXAS INSTRUMENTS | BA II Plus Business Analyst     |
| HP                | HP 17BII + Financial Calculator |

Finansal hesap makinesi kullanımlarına ilişkin (paranın zaman değeri, net bugünkü değer, iç getiri oranı vb) videoları youtube kanalımızdan izleyebilirsiniz. Yeni eklenecek videolardan haberdar olmak için kanala abone olabilirsiniz.

<https://www.youtube.com/finansedsplisanslama>



## Sınav Ücretleri

Sınav ücretleri yılda bir güncellenmekte olup, kağıt ortamında yapılan sınavlarda başvuru yapılan lisans bazında ücret alınmakta, elektronik sınavda ise sınava girilen ders başına ücret alınmaktadır.

Sınav ücreti <https://basvuru.spl.com.tr/> web sayfasından sınava başvuru sürecinde kredi kartı ile ödenmektedir.

## Sınavlarda Çıkmış Sorular ve Soru Örnekleri

2014 yılı sonrasında yapılan sınav soruları yayınlanmamaktadır.

[2014 öncesi sınav soruları ve 2014 sonrası sınav sorularına benzer örnek soruları incelemek için tıklayınız.](#)

## Kaç kişi hangi türde lisans aldı?

| Lisans Adı                              | Toplam Lisans<br>(2019 sonu) | Aktif Lisans<br>(2019 sonu) |
|-----------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| SPF Düzey 1 Lisansı                     | 28.975                       | 17.519                      |
| SPF Düzey 2 Lisansı                     | 18.221                       | 6.634                       |
| SPF Düzey 3 Lisansı                     | 16.831                       | 9.088                       |
| Gayrimenkul Değerleme Lisansı           | 13.472                       | 9.935                       |
| Türev Araçlar Lisansı                   | 12.214                       | 6.593                       |
| Kredi Derecelendirme Lisansı            | 5.346                        | 2.324                       |
| Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı | 4.539                        | 1.739                       |
| Konut Değerleme Lisansı                 | 1.207                        | 374                         |
| <b>TOPLAM</b>                           | <b>100.805</b>               | <b>54.206</b>               |

| 2019 sonu itibariyle          | Lisans Sayısı  |
|-------------------------------|----------------|
| Aktif Lisans                  | 54.206         |
| Başvuruda Bulunulmayan Lisans | 17.118         |
| Onay Aşamasında Olan Lisans   | 1.110          |
| Askıya Alınan Lisans          | 28.306         |
| İptal Edilen Lisans           | 65             |
| <b>TOPLAM</b>                 | <b>100.805</b> |

## Sektörlere göre lisanslı çalışan sayısı (2019 sonu itibariyle)

| Sektörlere Göre Lisanslı Çalışan Sayısı | SPF<br>Düzy 1<br>Lisansı | SPF<br>Düzy 2<br>Lisansı | SPF<br>Düzy 3<br>Lisansı | Türev<br>Araçlar<br>Lisansı | Gayri-<br>menkul<br>Değerleme<br>Lisansı | Konut<br>Değerleme<br>Lisansı | Kredi<br>Derece-<br>lendirme<br>Lisansı | Kurumsal<br>Yönetim<br>Derece-<br>lendirme<br>Lisansı | TOPLAM        | Oran           |
|-----------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-----------------------------|------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------|----------------|
| Banka                                   | 14.099                   | 6.258                    | 3.302                    | 3.009                       | 172                                      | 95                            | 1.406                                   | 724                                                   | 29.065        | 73,12%         |
| Aracı Kurum                             | 420                      | 511                      | 2.499                    | 2.299                       | 35                                       | 21                            | 215                                     | 412                                                   | 6.412         | 16,13%         |
| Gayrimenkul Değerleme Şirketi           | 8                        | 14                       | 11                       | 6                           | 2.166                                    | 8                             | 10                                      | 8                                                     | 2.231         | 5,61%          |
| Portföy Yönetim Şirketi                 | 12                       | 10                       | 419                      | 375                         | 34                                       | 8                             | 43                                      | 69                                                    | 970           | 2,44%          |
| Halka Açık Şirket                       | 4                        | 10                       | 247                      | 69                          | 15                                       | 1                             | 54                                      | 233                                                   | 633           | 1,59%          |
| Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları        | 7                        | 1                        | 59                       | 24                          | 21                                       | 4                             | 13                                      | 42                                                    | 171           | 0,43%          |
| Bireysel Emeklilik Şirketi              | 2                        | 2                        | 43                       | 27                          | 2                                        | 2                             | 6                                       | 14                                                    | 98            | 0,25%          |
| Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları      | 3                        | 4                        | 25                       | 19                          | 2                                        | 0                             | 7                                       | 9                                                     | 69            | 0,17%          |
| Derecelendirme Şirketi                  | 0                        | 1                        | 6                        | 3                           | 0                                        | 0                             | 19                                      | 19                                                    | 48            | 0,12%          |
| Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı     | 1                        | 1                        | 15                       | 8                           | 2                                        | 0                             | 4                                       | 11                                                    | 42            | 0,11%          |
| Bağımsız Denetim Şirketi                | 0                        | 0                        | 4                        | 2                           | 1                                        | 0                             | 1                                       | 3                                                     | 11            | 0,03%          |
| <b>TOPLAM</b>                           | <b>14.556</b>            | <b>6.812</b>             | <b>6.630</b>             | <b>5.841</b>                | <b>2.450</b>                             | <b>139</b>                    | <b>1.778</b>                            | <b>1.544</b>                                          | <b>39.750</b> | <b>100,00%</b> |